

Christus vóór Hij mens werd.

Bevat tevens: *De ontleding van Christus.*

Een studie over de kracht en heerlijkheid van Gods gezalfde voordat Hij afdaalde om mens te worden.

Door A.E. Knoch

Woord vooraf

In dit artikel wordt duidelijk gemaakt, dat Jezus Christus, vóór Hij mens werd, al bestond in een heerlijkheidsgestalte.

Velen geloven op grond van de traditie in de kerken dat Jezus geen vóórbestaan heeft gehad. Anderen geloven daarentegen in het 'eeuwige zoonschap' van Jezus; deze laatste gedachte wordt uitgewerkt vanuit de leer van de drieëenheid: als God, de Vader, er altijd al geweest is, dan móét de Zoon van God er ook van eeuwigheid af geweest zijn. Datzelfde geldt dan ook voor de heilige geest als derde persoon.

Op beide gedachten gaat Knoch in feite aan de hand van de Schrift in.

Date Gorter

Introductie:

Gods geïnspireerde woord is volledig in evenwicht. Zijn openbaring is bijzonder goed aangepast aan wat Zijn schepselen nodig hebben. In het begin, vanaf Genesis, gaat het woord alleen over wat er nu is. Daarna komt er steeds meer licht, voor zover wij, mensen, dat kunnen verdragen: door de brieven van Paulus openbaart God, wat er was vóór Genesis 1: 2¹ en ook, wat er na 'deze tijd van genade' zal plaatsvinden.

In de Hebreeuwse Schrift wordt Christus in beperkte schaduwbeelden aangeduid. Zelfs als Hij op aarde is, wordt er maar weinig getoond van Zijn hogere, duidelijker geworden heerlijkheden. Alleen Johannes, Zijn beste vriend (Johannes 13: 23), laat ons meer van Hem zien.

Door Paulus leren wij het geheimenis van Christus het beste kennen. Hij openbaart Zijn toekomstige hemelse verhoging en Zijn heerlijkheid in het verleden als het kanaal waardoor God alles schept.

Wanneer Hij eenmaal volledig voor onze aanbiddende ogen geopenbaard is, zullen wij niet langer twijfelen aan Zijn 'vóórbestaan'. Wij zullen Hem loven en prijzen als Gods eerstgeborene van de hele schepping, in Wie en door Wie alles geschapen is: Hij was de afstraling van Gods heerlijkheid en de afdruk van Zijn wezen (lett: aangenomen waardigheden); Hij werd aanbeden door Zijn (hemelse) boodschappers. Tegelijk zit Hij aan de rechterhand van Gods majesteit.

Voor de Vader was Hij de geliefde Zoon, met Wie Hij Zijn hartsgeheimen deelde.

Maar wat ons het meest moet aanspreken is Zijn onzelfzuchtige gezindheid (houding) die Hem leidde. Hij was in de gestalte van God, Hij legde die af en nam de gestalte van een slaaf aan. Hij vernederde Zichzelf en daalde verder af naar het vloekhout, het kruis.

¹ De citaten zijn uit de NBG-vertaling van 1951, echter in aangepaste vorm als het gaat om leesbaarheid en woorden of zinsdelen die wel in de 3 belangrijkste handschriften staan. Daarbij is uitgegaan van de 'Concordant Greek Text' zoals gepubliceerd door de Concordant Publishing Concern te Los Angeles, Ca, USA in 1975, 4^e editie. 2.

Moge dit hoogste voorbeeld van liefde ons ervan weerhouden om ooit nog Zijn heerlijkheid, die onlosmakelijk met Hem verbonden is, te ontkennen.

Moge het ook ons aanspreken om Zijn voorbeeld na te volgen en Zijn naam en roem te verspreiden naar ieder schepsel van het universum!

De heerlijkheid van Christus in het verleden.

Gods eerstgeborene van heel de schepping.

In de Kolossenzenbrief onthult Paulus de toekomstige heerlijkheid van Christus als de grote verzoener van het universum (Kolossenzen 1: 20) – een tijd die nog moet komen. Daarbij worden wij vertrouwd gemaakt met de geweldig hoge positie die Hij in het verleden had als de Zoon van Gods liefde. Hij domineert niet alleen het heelal, maar Hij is ook te allen tijde Heer.

‘Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping, want in Hem is het al geschapen, wat in de hemelen en wat op de aarde is, het zichtbare en het onzichtbare, hetzij tronen, hetzij heerschappijen, hetzij soevereiniteiten, hetzij volmachten; het al is door Hem en tot Hem geschapen, en Hij is vóór alles en het al heeft zijn samenhang in Hem’

Kolossenzen 1: 15-17 (CV)

Hij is vóór alles

Uit het feit dat Hij de *eerstgeborene* van heel de schepping is, zou je gemakkelijk kunnen afleiden dat Hij vóór hen geboren werd. Maar dat zou onjuist zijn. Dat geldt meestal ook voor ons redeneren. De titel ‘eerstgeborene’ is beeldspraak. Hij duidt op plaats en het erfdeel van de eerstgeboren zoon van een gezin. Hij wordt hier in Kolossenzen 1 vrij gebruikt om deze voorrang te beschrijven, zelfs indien deze niet door letterlijke geboorte tot stand komt.

De titel ‘eerstgeborene’ kan men ook krijgen door adoptie. Hij kan overgezet worden naar iemand die later geboren wordt; kijk eens naar Jozef die de plaats van Ruben innam.

Het vóórbestaan wordt niet ‘bewezen’ door de plaats die Christus nu inneemt. Het is ook niet nodig om dat vóórbestaan aan te tonen. Het wijst wel naar die mogelijkheid, dat zal eenieder moeten toegeven. Wij weten dat het zeker is, omdat Hij *vóór* alles is.

Alles in Hem geschapen

Alles werd in Hem geschapen. Zoals in Adam de hele mensheid geschapen was, zo werden Adam zelf en de rest van de schepping in Christus geschapen. Het kan niet zo zijn dat de schepping er al vóór Hem was, want die schepping werd in Hem geschapen. Dus moest Hij er al eerder zijn. Hoe konden Adam en de mensheid tot aan Zijn geboorte in de baby van Bethlehem geweest zijn?

Het is nog veel moeilijker te bevatten dat de rest van de schepping die er al was voordat Adam geformeerd werd, aanwezig zou zijn in een Man die pas vierduizend jaar na Adam op aarde zou rondwandelen.

Allen die werkelijk Gods woord *geloven* moeten wel in aanbidding voor Hem buigen. Hij is niet alleen de nederige zoon van Mirjam (Maria), maar het kanaal van schepping, de hoogste van al Gods schepselen.

Christus de eerste

Christus is de oorsprong van Gods schepping. Naar het Grieks is Hij 'het origineel', het begin of de soeverein, de hoogste van iedere schepping van God (Openbaring 3: 14).

In de vroegste tijden was het bestuur een zaak van de familie. De vader was dan het hoofd van de familie; hij had die immers *voortgebracht*. Zo is Christus de *oorsprong, het origineel, het begin* van de schepping. Op deze manier werd dit woord (*archè*) gebruikt voor de hoogste van een rangorde (klasse). Denk aan: *vorst* van de boodschappers (*aartsengel*), model of origineel. Maar het model (voorbeeld) is er *eerder* dan het product. Het origineel is er eerst; daarna komen de kopieën. Dit alles is volledig in harmonie met het feit dat heel de schepping *in* Hem was. Adam was het origineel van de mensheid, en allen werden door hem *voortgebracht*. Zo is Christus het origineel van de schepping.

Christus het complement

De heerlijkheden van Christus in verleden en toekomst vormen elkaars complement. Het beeld van God vraagt om alles wat zijn vervulling vindt in Hem als het complement van de Godheid. Zijn voorrang is zowel op het verleden als op de toekomst gebaseerd.

Als het beeld van God is Hij de eerstgeborene van heel de schepping. Het universum, zowel in de hemelen als op de aarde, werd *in* Hem geschapen.

Als Gods complement is Hij de eerstgeborene uit de doden. Het universum, zowel in de hemelen als op de aarde zullen *door* Hem wederzijds verzoend worden.

Iemand die later op het wereldtoneel verschijnt en geen aandeel had in de schepping, is niet goed genoeg en onvoldoende gekwalificeerd om de veel moeilijker taak van wederzijdse verzoening uit te kunnen voeren.

Het ene ontkennen betekent automatisch het andere verwerpen. Laten wij Zijn God (Die ook de onze is) danken dat de toekomst in Zijn machtige hand is – in de hand van Hem door Wie God in het verleden zo geweldig werkte.

De heerlijkheid van Christus

Een van de wonderlijke kanten van het Grieks is de onbepaalde tijdsvorm (aorist). God *heeft* de wereld *lief*, niet: *heeft liefgehad* (Johannes 3: 16). Het is *feit*, niet alleen een handeling. Zo is het ook met de voorrang van Christus. Zijn heerlijkheden zijn vast, permanent. Hij *was* (inderdaad) voor alles, maar – veel meer dan dat – Hij *is* voor allen.

Dit is bijna meer dan een taal kan dragen, want wij zijn niet gewend aan zulke hoge gedachten of zulke verfijnde uitdrukkingen.

Wanneer wij oud zijn, kijken wij terug op krachten en eer die wij niet langer bezitten. Wij zijn schepselen die aan bederf onderhevig zijn. Zelfs een president of een premier moet eens aftreden of gehoor geven aan de roep van de dood. Zij kijken terug naar het moment dat zij een hoge positie *innamen*.

Zelfs Christus ontledigde Zichzelf voor een korte tijd ten behoeve van onze redding. Maar Hij onderging geen verderf zoals wij. Hij *is* Degene Die vóór allen er al was. En deze heerlijkheid is voortdurend in Zijn bezit. Laten wij Hem daar niet van beroven!

Het beeld van de onzichtbare God

Als het *beeld* van God is Hij de eerstgeborene van heel de schepping (Kolossenzen 1: 15). Een beeld van de onzichtbare moet wel zichtbaar zijn, en dus *onderdeel van de schepping* zijn. Hij is ook ‘de eerstgeborene uit de doden’ (Kolossenzen 1: 18). Wij lijden hier geen verlies. Hij is niet voor en afgezonderd van de doden. Hij was zelf dood en de eerste die levendgemaakt werd. (1 Corinthiërs 15: 23).

De uitdrukkingen ‘eerstgeborene van heel de schepping’ en ‘eerstgeborene uit de doden’ komen in hetzelfde gedeelte voor (Kolossenzen 1: 14-20). Ze zijn ook in grammaticale opbouw hetzelfde. Daarom moet je ze op dezelfde manier uitleggen. God is niet alleen onzichtbaar; Hij *is* geest (Johannes 4: 24). Hij is onwaarneembaar en niet tastbaar. Dé Zoon van God is de zichtbare, tastbare belichaming van de godheid. Alleen in Hem zien wij wie God is. Al de andere beelden zijn afgekeurd, omdat het valse beelden zijn, die God onteren (Deuteronomium 5: 8). Heel de schepping was in de Zoon van Gods liefde, zoals de boom en de vrucht in het zaad zitten. In Hem schiep God al het andere, want het hele universum werd in Hem geschapen. De twee hoogtepunten van de geschiedenis zijn: de schepping, en: de opstanding van de Zoon van God.

Bron en kanaal

‘(...) wij weten, dat er geen afgod in de wereld bestaat en dat er geen God is dan Eén (...).’

1 Corinthiërs 8: 4.

Paulus vervolgt:

‘(...) voor ons nochtans is er maar één God, de Vader, uit Wie alles is (...) en één Heer, Jezus Christus, door Wie alles is (...)

1 Corinthiërs 8: 6

Hier staat een heel nauwkeurige en beknopte omschrijving van de relatie die wij met God en onze Heer hebben. Dit vers laat ook zien in welke relatie de Vader en de Zoon tot elkaar staan. God is de *bron* en het *doel* van alles; Christus is het *kanaal* van alles. Dat blijkt steeds in de Schrift. Van ons wordt nooit gezegd dat wij *uit* Christus voortkomen, maar *uit* God. Ook Christus zelf benadrukte dat Hij *uit* God kwam (Johannes 8: 42).

Alles is uit God (Romeinen 11: 36). Maar God handelt met ons uitsluitend *door Zijn* gezalfde. De schepping begon *in* de Zoon van God en ze werd uitgevoerd *door* Hem. Dezelfde plaats bekleedt Hij in het verlossingswerk.

Er is geen enkele tegenstrijdigheid in ‘Alles is uit God’ en ‘De schepping begon in de Zoon van God’, want de Zoon heeft – Hij is het beeld van de Vader – recht op de titel ‘God’. Hij heeft ook recht op dezelfde eer als die de Vader toekomt. Toch zegt Hij stellig: ‘(...) *Mijn Vader, (...), is groter dan allen (...)*’ (Johannes 10: 29 CV), en dat Hij ‘*de enige waarachtige God*’ is (Johannes 17: 3). ‘*Niemand heeft ooit God gezien*’; Christus ‘(...) *heeft Hem doen kennen*’ (Johannes 1: 18). Hij Die ‘(...) *aan de boezem van de Vader is*’ mag (in metafoor) ook ‘*de waarachtige God*’ genoemd worden. Hij ‘is’ ook ‘eonisch leven’: ‘(...) *en wij zijn in de Waarachtige, in Zijn Zoon, Jezus Christus. Deze is de waarachtige God en het eonische leven.*’ (1 Johannes 5: 20 CV).

Het is waar dat Hij die de uitdrukking, het beeld, de bekendmaker, de afstraling en afdruk van God is, tegelijkertijd *uit* de Vader is. Aan de andere kant is Hij de enige weg *tot* de Vader, de enige door wie wij God kunnen leren kennen.

Dus: alles vindt zijn bron in *God*, de God en Vader van onze Heer Jezus Christus. De Zoon is het grote kanaal waardoor God werkt. Door nauwgezet vast te houden aan de uitspraken van de Schrift krijgen wij een helder beeld van de relatie tussen de Vader en de Zoon.

Het voornemen van de eonen in Christus

God heeft zowel de beschikking over de *tijd* als over de *ruimte*. Hij schiep niet alleen het universum in materiële zin, maar bepaalde vooraf ook zijn geschiedenis van begin tot eind. Net als in de schepping werkt Hij door middel van een middelaar, want het voornemen van de eonen werd gemaakt in Christus Jezus, onze Heer (Efeziërs 3: 11 CV). Toen Christus in Bethlehem geboren werd, waren er al enkele eonen voorbij; het ‘voornemen’ was reeds lang in werking. Onnoemelijk veel details waren al uitgevoerd. Het patroon was op aarde al grotendeels zichtbaar in werking getreden. In feite was Zijn geboorte een van de grootste gebeurtenissen die het voornemen tot vervulling zou brengen.

Zijn titels

De titels van onze Heer, en hun ordening, zijn altijd vol betekenis. ‘Jezus, de Christus’, hoort bij zijn vernedering. ‘Christus Jezus’ wordt gebruikt als het om Zijn verheerlijkte positie gaat. Wij erkennen de *huidige* kracht van onze Heer, of Hij nu profeet, priester of koning is, als de gezalfde, de Christus.

Het voornemen van de eonen voert God uit in Christus Jezus. Het was al in Hem voordat Hij Zichzelf vernederde (verootmoedigde). Het voornemen werd niet gemaakt in de nederige timmerman van Nazareth, die de Christus is. Hij nam Zijn eigenlijke juiste plaats niet in, toen Hij onder ons was, opdat Hij zou kunnen neerdalen naar de diepste diepten van dood en schande ter wille van onze redding.

Wij werden uitgekozen in Christus vóór de nederwerping

Een deel van Gods voornemen betrof Zijn uitkiezing van ons, in Christus, vóór de nederwerping van de wereld. In Efeziërs 1: 4 staat in het Grieks het woord *katabolè* dat letterlijk *neer-werping* betekent (in de gangbare Nederlandse vertalingen abusievelijk met ‘grondlegging’ vertaald). *Hij* was toen heilig en smetteloos, Gods geliefde Zoon, Die onze redder zou worden. En wij zouden gaan delen in Zijn hemelse heerlijkheden. De tijd die daar bedoeld wordt is lang voordat Hij zou afdalen naar de aarde.

Ze (de uitkiezing) geeft de geweldige basis van al onze zegen aan, lang voordat de oorzaak van al onze ellende op ging spelen. Heel de schepping begon *in* Hem. Wat een bijzondere genade dat wij al *in* Hem waren vóór de zonde het universum ruïneerde! Wat een wonderlijk teken van onze toekomstige redding en heerlijkheid!

De afdaling van Christus

Paulus wijst heel even op de afdaling van Christus in Efeziërs 4: 9 en 10 als hij van zijn opstijging spreekt:

‘Het ‘Hij steeg op’ nu, wat betekent het anders, dan dat Hij ook eerst afdaalde in de lagere delen van de aarde? Hij Die afdaalt is Dezelfde Die ook opstijgt boven allen die van de hemelen zijn, opdat Hij het al compleet zal maken.’ (CV)

De afdaling van Christus is buitengewoon belangrijk voor hen die een hemelse bestemming hebben. Hij is niet iemand van de aarde

die zich een plaats probeert toe te eigenen boven de hemelingen, terwijl hij daar gezien zijn geboorte en afkomst geen recht op heeft. Hij *daalde af* naar de aarde en steeg op naar de plaats waar Hij rechtens hoort, toen Hij uit het zicht verdween boven de Olijfberg.

'De eerste mens is uit de aarde, aards; de tweede mens is de Heer uit de hemel'

1 Corintiërs 15: 47 (CV)

Hoe dwaas is het te redeneren vanuit de verslagen die de geboorte van onze Heer beschrijven en de conclusie te trekken dat Hij dus uit aarde was! Zijn Vader was God! Hij was uit de hemel! En Hij was niet slechts een boodschapper die van boven kwam, één uit de miljarden werkers die Gods wil doen. Hij was de *Heer* uit de hemel!

Wij kunnen lang en vertederd kijken naar de baby in Bethlehem of de jongeman in Nazareth, of zelfs de man in Kapernaüm. Wij zullen dan geen spoor vinden van Zijn hemelse status. Tijdens zijn aardse bediening breken er slechts incidenteel stralen hemelse heerlijkheid door. Zoals bij Zijn hemelvaart voor de ogen van Zijn discipelen. Hij kon hen deze dingen niet eerder onthullen; zij waren bezig met Zijn aardse heerlijkheid. Zij zouden ze toen niet begrepen hebben.

Hij was *rijk* voordat Hij Zichzelf verootmoedigde (2 Corintiërs 8: 9). Juist ter wille van ons werd Hij *arm*. Hij was *daarvoor* rijk. Hij verliet Zijn hemelse weelde en plaats om armoede op de aarde te verdragen. Het kan toch niet zo zijn, dat Hij geen bestaan had voordat Hij op aarde kwam?

De grondvester van de aarde

Het evangelie van de onbesnedenen openbaart een hemelse bestemming. Daarom wordt er speciaal nadruk gelegd op de hemelse kant van de heerlijkheid van Christus en Zijn voorbestaan. Maar er zijn ook gedeelten in de Schriften van de besnijdenis, die net zo nadrukkelijk zijn, hoewel zij met de aarde verband houden. In Hebreëën 1: 10 spreekt de schrijver over de Zoon, wij lezen daar:

'U, Heer, hebt in het begin de aarde grondvest en de hemelen zijn het werk van Uw handen'

Hier gaat het niet alleen maar om *Zijn bestaan* op zich, maar van *het bestaan van al het andere* door Hem! Wie zou beweren dat Hij de aarde en de hemelen in aanzijn riep en schiep voordat Hij Zelf bestond?

De Zoon maakt de eonen

Zelfs in de besnijdenisgeschriften wordt erkend dat de Zoon Dege-
ne is door Wie God de eonen maakte (Hebreeën 1: 2). De brief aan
de Hebreeën staat op een hoger niveau dan de andere, eerdere be-
snijdenisgeschriften. Het gaat in deze brief om het *nieuwe verbond*
met *betere* beloften (Hebreeën 8: 6). Daarom wordt de Heer naar
voren gebracht als de Zoon met *het al* als lotdeel. '(...) *Hij is de af-
straling van Gods heerlijkheid en de afdruk van Zijn aangenomen
waardigheden.*' (Hebreeën 1: 2 en 3)

De eonen liepen al lang voordat onze Heer afdaalde van de hemel
om ter wille van ons te sterven. Het is uitgesloten dat Hij op het
moment van hun ontstaan Zelf niet bestaan zou hebben. Hij was er
al toen de schepping begon.

Zijn oorsprong is vanaf eonische dagen

De geboorte van Christus werd door de profeet Micha (5: 1) duide-
lijk voorgezegd. In dit vers staat zowel 'voortkomen' als 'oorsprong'.
Deze beide woorden zijn vertalingen van hetzelfde Hebreeuwse
woord 'tza'! Het woord 'oorsprong' staat in het Hebreeuws in het
meervoud. Het woord dat in de NBG met 'van ouds' is vertaald,
duidt op 'vroeger' of 'eerder' of 'vorig'. Daaruit blijkt: Hij was al
eerder meerdere keren 'voortgekomen', ofwel naar voren getreden
op specifieke momenten, net als zijn 'voortkomen' in Bethlehem!
De grondtekst geeft aan, dat hij vanaf eonische dagen eerdere
'voortkomens' kende. Hij verscheen meer dan eens; aan Adam, aan
Abraham, aan Mozes. De profeet Micha noemt al deze gebeurte-
nissen samengevat.

Het getuigenis van Johannes

Het woord 'zoon' wordt het meest gebruikt als het gaat om onze
Heer vóór Hij neerdaalde op aarde. Daarom zien wij in het verslag
van Johannes – in tegenstelling tot Mattheus, Marcus en Lucas –
dat hij spreekt van Christus' 'vóór bestaan'.

Wanneer we spreken van Zijn vroegere heerlijkheid, willen we niet
de gedachte overbrengen, dat deze alleen beperkt is tot degenen die
bij Hem als de Messias van Israël horen. We willen aangeven dat
deze heerlijkheid Hem onlosmakelijk toebehoorde vóór Hij mens
werd in Zijn bediening voor de mensheid. Zijn afdalen tot de men-
selijke gestalte was vernederend. Hij paste Zich aan deze lagere
positie aan door Zich met lagere waardigheid te kleden. In Mat-
theus zien we Hem als de koning van Israël, in Marcus is Hij de

dienstknecht van Ieue en in Lucas treedt Hij naar voren als de Zoon des mensen. Dit is alles beperkt tot de aarde en de eonen. Zijn hogere heerlijkheid is dus nauwelijks in beeld.

In Johannes is Hij de Zoon van *God*. We krijgen dan ook af en toe enkele stralen van Zijn oorspronkelijke krachten door de wolken heen te zien. We vangen een glimp op van Zijn heerlijkheid van vóór Hij afdaalde om mens te worden.

Iemand die zich beperkt tot de eerste drie verslagen van Zijn aardse leven kan het vergeven worden, als hij niet onder de indruk is gekomen van Zijn vroegere plaats van kracht. Deze verslagen spreken daar niet over. Niemand echter die Johannes leest, kan zich onttrekken aan de opmerkingen die wijzen op zijn vóór-bestaan en de rijke heerlijkheid die Hij had, in tegenstelling tot de armoede van Zijn aardse bestaan te midden van de mensen.

'De heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was'

In Johannes 17 komen wij in het heilige der heiligen. De Zoon spreekt tot Zijn Vader en wij mogen luisteren naar de diepte van Hun liefde. De Zoon had de Vader verheerlijkt op aarde en maakte het werk dat Hem gegeven was, af. Hij vraagt de Vader nu, dat *Deze Hem de heerlijkheid geeft die Hij bij de Vader had eer de wereld was* (Johannes 17: 5). Dat is op zichzelf een klein verzoek, want Hij had Zijn heerlijkheid terzijde gelegd om zijn aardse missie te vervullen. Wij mogen er zeker van zijn dat dit verzoek ingewilligd zal worden en veel meer dan dat, want Hij heeft er nog de waarde van Zijn vernedering en lijden en van een verschrikkelijke dood aan toegevoegd.

'Eer Abraham was, ben Ík'

Sommigen van de Joden die in onze Heer geloofden, ontkenden Zijn vóórbestaan (Johannes 8: 31-59). Hij zei tegen hen:

'Als jullie in Mijn woord blijven, zijn jullie waarlijk discipelen van Mij en jullie zullen de waarheid verstaan en de waarheid zal jullie vrij maken.'

Johannes 8: 31 en 32

Maar zij verwierpen direct Zijn woord en vol trots beriepen zij zich op hun afstamming naar het vlees van Abraham. Uit hun daden bleek, dat zij eerder de tegenwerker dan Abraham tot vader hadden (Johannes 8: 44). Abraham *geloofde* God en wandelde met Hem.

Wat hun woede vooral opwekte, was Zijn opmerking over Abraham, alsof Hij de aartsvader Zelf gezien had:

'De Joden dan zeiden tot Hem: Gij zijt nog geen vijftig jaar en hebt Gij Abraham gezien? Jezus zeide tot hen: Voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Eer Abraham was, ben Ik.'

Johannes 8: 57 en 58

Hier zien wij de zaak van het vóórbestaan van Christus duidelijk voor ogen. De afvallige Joden beweerden stellig, dat Hij niet bestond toen Abraham leefde. Zij waren er zeker van, dat Zijn bestaan nooit langer dan 50 jaar kon zijn. Hij antwoordde hen kalm, dat Zijn bestaan teruggaat tot een tijd vóór Abraham, ten minste meer dan tweeduizend jaar. In plaats van Zijn bestaan tot die tijd te beperken door 'ik was' te zeggen, opent Hij de deur tot veel langere tijd terug door eenvoudig te zeggen: 'Ik ben.'

Geloof – ongelooft

Geloofden zij hem? Ontvingen zij hem? Zijn daden toonden dat Hij een echte zoon van Abraham was. Hij bewaarde Gods woord en hield Zich eraan, net als Abraham. Maar Hij maakte ook hun huichelachtigheid en ongelooft zichtbaar.

Zij vielen echter niet voor Zijn voeten om hem te aanbidden; in plaats daarvan raapten zij stenen bij elkaar om Hem te stenigen. Laten wij dan niet als deze Joden zijn! Onze schuld zou zoveel groter zijn dan die van hen, want aan ons is een hoeveelheid licht gegeven die zij nooit bezeten hebben. Wij rapen weliswaar geen letterlijke stenen bijeen om Hem te doden, maar doen iets dat erger is als wij Zijn waardigheid van vóór Hij mens werd, ontkennen.

Ik ben

Wat was er voor Abraham? Men heeft gedacht dat het dan gaat om *het uitkiezen* van onze Heer vóór de dag van Abraham. Zeker. Maar het gaat hier in Johannes 8 om 'zijn' (existeren / bestaan), niet om *uitkiezen*. Staat er in Johannes 1: 20 soms: 'Ik koos de Christus niet uit'? Zei onze Heer in Johannes 6: 35: 'Ik koos het brood van het leven uit'? *Koos* hij het licht van de wereld uit (8: 12)? Zie ook Johannes 10: 7, 11: 25, 15: 1; Hij *is* de deur van de schapen, de ideale herder, de opstanding en het leven, de ware wijnstok. Hij *koos* die niet uit!

Als je in de vertaling van de heilige Schrift het Griekse woord *zijn* met *uitkiezen* vertaalt, zet je mensen die dat lezen op het verkeerde been. Wee, degene die Hem van deze heerlijkheid tracht te beroven, of die wil ontkennen dat Hij voor Abraham *is*! We zouden kunnen zeggen dat Hij *was*. Maar er staat: *'eer Abraham was, ben Ik.'* De betekenis is niet, dat Hij *was* en niet langer is, maar voortdurend *is*.

'Het brood dat uit de hemel neerdaalt'

Het manna in de woestijn was een beeld of type van Christus. Zoals dat toen van boven neerkwam, zo kwam Hij uit de hemel. Hij is het brood dat uit de hemel neerdaalt (Johannes 6: 32-35). Maar, zelfs de discipelen vonden dit een harde uitspraak en zij morden onder elkaar (Johannes 6: 60 en 61).

Legde Hij hun vervolgens uit dat Hij niet bedoelde dat Hij van boven neergedaald was? Dat zou hen ervan weerhouden hebben bij hem weg te gaan.

Wij mogen er zeker van zijn, dat Zijn hart over hen huilde en dat Hij al het mogelijke deed hen bij Zich te houden. In plaats daarvan vertelde Hij het hun echter in nog duidelijker bewoordingen en zij verlieten hem...

Waar hij tevoren was

'Wat dan, indien gij de Zoon des mensen daarheen zag opvaren, waar Hij tevoren was?'

Johannes 6: 62

Wanneer voer hij op? Na zijn opstanding zei onze Heer tegen Mirjam:

'(...) want Ik ben nog niet opgevaren naar mijn Vader; maar ga naar Mijn broeders en zeg hun: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, naar Mijn God en uw God.'

Johannes 20: 17

Was dit dan niet naar de hemel? En, na veertig dagen, *'(...) werd Hij opgenomen, terwijl zij het zagen, en een wolk onttrok Hem aan hun ogen (...) deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel (...) zal wederkomen.'* (Handelingen 1: 9-11)

Op dat moment *zagen* zij Hem opstijgen, niet toen Hij net was opgestaan uit de doden, maar later, naar de plaats waar Hij *tevorens* was.

Hoe had Hij het duidelijker kunnen zeggen? Bij Zijn hemelvaart ging Hij niet naar een plaats die Hij nooit eerder gezien had. Maar Hij keerde terug naar een plaats en een positie die Hij al eerder ingenomen had, voordat Hij afdaalde naar het niveau van de mensheid op aarde. Zijn eigenlijke plaats was niet hier op aarde, te midden van de lagere schepselen, maar hoog boven de hemelse heerscharen, op de troon van het universum. Zij hadden Hem moeten aanbidden, Hem, Die afgedaald was tot hun niveau om hen naar God terug te brengen.

Zij hadden zich erin moeten verheugen dat Zijn verlaging slechts tijdelijk was en Hij opnieuw de heerlijkheid terugkreeg die Hij terzijde had gelegd.

Hij, Die uit de hemel neerdaalt

‘De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk; de tweede mens is de Heer uit de hemel.’

1 Corintiërs 15: 47 (CV)

Hij is de hemelse, Zijn beeld zullen wij dragen (1 Corintiërs 15: 47-49). Zo wordt Hij ook door Johannes in zijn verslag getoond.

Als Nicodemus de *aardse* dingen al niet gelooft, hoe had hij dan kunnen geloven als onze Heer hem van de *hemelse* had verteld? En Johannes legt uit:

‘En niemand is opgevaren naar de hemel, dan die uit de hehemel neergedaald is, de Zoon des mensen, Die in de hemel is.’

Johannes 3: 12 en 13.

‘Die van boven komt, is boven allen: wie uit de aarde is, is uit de aarde en spreekt van de aarde. Die uit de hemel komt, is boven allen: wat Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij en Zijn getuigenis neemt niemand aan.’

Johannes 3: 31 en 32

Als het ware brood uit de hemel werd Hij voorafgeschaduwd door het manna. Dit kwam niet voort uit de aardbodem, waar het voedsel voor de mens doorgaans vandaan komt, maar het kwam neer van boven. Dus: *‘(...) het brood van God is Hij die uit de hemel neer-*

daalt.' (Johannes 6: 33). Hij zei: '(...) *Ik ben neergedaald uit de hemel* (...)'

 (Johannes 6: 38, 41, 42, 50, 51 en 58).

Zowel het manna als Christus daalden letterlijk neer uit de hemel. Hierin zijn zij *gelijk*. De tegenstelling is niet hun bron, maar hun eigenschappen en het soort leven dat zij toedelen. De tegenstelling tussen aards en hemels is letterlijk.

vertaling: Date Gorter